

Srdečně na dálku zdravím všechny přítomné a děkuji všem, kteří se zasloužili o vybudování památníku Václava Havla ve vašem městě. S Václavem Havlem mě spojovalo 40 let přátelství a velmi se mi po něm stýská. Jsem přesvědčen, že zvláště v dnešní době je třeba si připomínat hodnoty, kterými žil a které hájil.

V dramatických týdnech podzimu 1989 se spisovatel, do té doby známý jen malé části společnosti, stal tváří a hlasem revoluce a vzápětí hlavou státu. Brzy poté se jeho hlas a jeho tvář, jeho texty a jeho politické a morální poselství staly známými a respektovanými na obou březích Atlantiku.

Havlovo volební heslo, narychlo načrtnuté na plakáty listopadové revoluce, „Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“, je u nás už dlouho oblíbeným předmětem výsměchu všech politických cyniků a pragmatiků. Přiznejme si, že realita postkomunistického světa příliš nepřipomíná bojiště, na němž by prapor pravdy a lásky vítězně vlál nad rozvalinami pevnosti lži a nenávisti.

Znamená to, že tedy Havlovo heslo bylo jen výrazem naivity idealistického snílka, který na chvíli zabloudil ze světa svých her na jeviště politiky? Všimněme si, že ti, kteří kvalitativně proměňovali lidské dějiny a pohnuli stavem světa kousek dopředu, museli vždy mít v sobě nemalou dávku něčeho, co se pragmatikům a cynikům muselo nutně jako naivita jevit. Právě však tito lidé - a nikoliv cynici a pragmatičtí - vstupují do věčné paměti lidstva jako inspirující vzory a jsou právem předmětem úcty. Už dnes platí: řekni mi, co si myslíš o Václavu Havlovi, a já ti řeknu, jaký jsi.

Boj se lží a nenávistí, hloupostí a zlobou, korupcí a násilím asi nikdy nemůžeme v tomto světě definitivně vyhrát. Přesto nikdy, až do posledního dechu, ten zápas nesmíme vzdát.

Tomáš Halík